

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 20.12.2001
KOM(2001) 782 lopullinen

Valtiontukien tulostaulu, toinen laitos

(komission esittämä)

Valtiontukien tulostaulu 2001, toinen laitos

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	4
2.	Tulostaulun rakenne ja rajoitukset	4
2.1.	Rakenne	4
2.2.	Rajoitukset.....	5
3.	Yleiskatsaus valtiontukiin Euroopan unionissa.....	6
3.1.	Tukholman indikaattori – Onko jäsenvaltioiden myöntämän tuen määrä laskenut?.....	6
3.2.	Valtiontuen jakaantuminen jäsenvaltioiden ja talouden päätoimialojen kesken.....	7
4.	Tarve suunnata tukea uudelleen horisontaalisiin, alueellisiin ja koheesiotavoitteisiin.....	8
4.1.	Valtiontuen suuntaaminen horisontaalisiin tavoitteisiin	9
4.2.	Valtiontuki alueellisen kehityksen ja koheesio edistämiseen	11
4.3.	Valtiontuki tietyille palvelualoille.....	12
5.	Menettelysääntöjen noudattaminen Euroopan unionissa	13
5.1.	Päätöksentekomenettely	13
5.2.	Kielteiset päätökset ja valtiontuen takaisinperintä	14
6.	Valtiontuki T&K-toimintaan ja sisämarkkinat.....	16
6.1.	Valtiontuki T&K-toimintaan.....	16
6.2.	Valtiontuki T&K-toimintaan osana yritysten T&K-menoja	17
6.3.	Riskipääoma auttaa huipputeknologian alan start-up -yrityksiä	18
6.4.	Valtiontuki T&K-toimintaan ja innovaatio sisämarkkinoilla.....	18
7.	Valtiontukea käsittelevät foorumit	21
7.1.	Jäsenvaltioiden foorumi	21
7.2.	Euroopan parlamentin foorumi	21

Kuviot ja taulukot

Kuvio 1: Useimmissa jäsenvaltioissa valtiontuen määrä suhteessa BKT:hen on alentunut vuosina 1997–1999.	6
Kuvio 2: Valtiontuen vaihteleva jakaantuminen EU:ssa vuonna 1999	7
Kuvio 3: Useimmat jäsenvaltiot ovat suunnanneet tukea uudelleen horisontaalisiin tavoitteisiin vuosina 1997–1999.....	9
Kuvio 4: Yksittäisille aloille myönnetyn tuen osuus pieneni vuosina 1997–1999.	10
Taulukko 1: Aluetuki ja aluekehitys.....	11
Kuvio 5: Seitsemän jäsenvaltiota on vähentänyt tukea tietyille palvelualoille.	12
Kuvio 6: Kielteisten päätösten osuus jäsenvaltioittain.....	14
Taulukko 2: Takaisinperimismääräykset, joiden toteuttaminen oli kesken 10.9.2001	14
Kuvio 7: Takaisinperimismääräykset, joiden toteuttaminen on kesken jäsenvaltioissa.....	15
Taulukko 3: Vireillä olevat takaisinperimismääräykset ja takaisin perittävät summat jäsenvaltioittain.	15
Kuvio 8: Valtiontuki T&K-toimintaan on suhteellisen vähäistä verrattuna yritysten T&K-menoihin.....	17
Kuvio 9: Varhaisvaiheen riskipääoma.....	18
Taulukko 4: Valtiontuki T&K-toimintaan ja valitut innovaatiota koskevat indikaattorit.....	19

1. JOHDANTO

Tässä tulostaulun toisessa laitoksessa pyritään lisäämään entisestään avoimuutta ja parantamaan tietoisuutta valtiontukien valvonnan tarpeellisuudesta. Komissio on viime vuosina tiukentanut merkittävästi valtiontukien valvontaa ja varmistanut siten, että jäsenvaltiot myöntävät ainoastaan yhteisen edun mukaista tukea. Vuosittaisen tuen kokonaismäärä oli EU:ssa silti edelleen yli 79 miljardia euroa vuonna 1999. Vaikka tämä tuki myönnetäänkin komission hyväksymien ehdoin, sillä on kiistämättä huomattava vääristävä vaikutus kilpailuun sisämarkkinoilla. Jäsenvaltiot ja Euroopan parlamentti tunnustavat tämän ongelman. Vuoden 2001 maaliskuussa Tukholmassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että *jäsenvaltioiden olisi saatava valtiontukien määrä suhteessa BKT:hen alenemaan vuoteen 2003 mennessä ja valtiontukia olisi suunnattava uudelleen horisontaalisiin, yleistä etua koskeviin tavoitteisiin, mukaan lukien koheesiotavoitteet*.¹ Vuoden 2001 joulukuussa kokoontunut energia- ja teollisuusministeriöiden neuvosto vahvisti nämä tavoitteet ja korosti valtiontukien tulostaulun merkitystä ja hyödyllisyyttä.

Vaikka komissio aikoo jatkossakin noudattaa tiukkaa politiikkaa valtiontukien valvonnan alalla, lisätä avoimuutta ja valvoa tarkkaan tukitasoja, myös jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä valtiontuen vähentämiseksi ja sen suuntaamiseksi horisontaalisiin tavoitteisiin. Tätä toivottiin erityisesti Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä, joiden tavoitteena on tehdä Euroopan unionista maailman dynaamisin ja kilpailukykyisin osaamisyhteiskunta. Jäsenvaltioiden olisi ennen kaikkea tarkasteltava uudelleen kansallista tukipolitiikkaansa, arvioitava, onko valtiontuen myöntäminen aina tarkoituksenmukaisin keino markkinoiden toiminnan riittämättömyyden korjaamiseksi ja kuinka tehokasta myönnetty tuki on ollut, ja keskitettävä tukitoimenpiteet aloille, joilla markkinoiden toiminta on selvästi todettu riittämättömäksi. Tässä tulostaulun toisessa laitoksessa komissio pyrkii kannustamaan uudelleenarviointiprosessia jäsenvaltioissa.

Jäsenvaltiot ovat jo osallistuneet tulostaulun laatimiseen, ja jotkin jäsenvaltioiden ja Euroopan parlamentin tulostaulun ensimmäisestä laitoksesta esittämät huomautukset on jo sisällytetty tähän laitokseen. Toiset otetaan huomioon myöhemmissä laitoksissa. Tulostauluun liittyy kiinteänä osana jäsenvaltioiden foorumi, joka on konkreettinen esimerkki siitä, kuinka jäsenvaltiot voivat vaihtaa tietoja tukipolitiikoistaan ja tuen ennako- ja jälkikäteisvalvonnasta. Jäsenvaltioita kannustetaan tukemaan tätä aloitetta jatkossakin.

2. TULOSTAULUN RAKENNE JA RAJOITUKSET

2.1. Rakenne

Tulostaulu muodostuu viidestä osasta: Ensimmäisessä osassa luodaan yleinen katsaus valtiontukitilanteeseen jäsenvaltioissa. Tulostaulun toisessa osassa analysoidaan horisontaalista, alueellista ja alakohtaista tukea. Toistaiseksi tämä analyysi rajoittuu tehdateollisuuteen ja palvelualaan. Kolmas osa sisältää tietoja valtiontukea koskevista

¹ SN 100/01, 20 ja 21 kohta.

komission ja jäsenvaltioiden valvontamenettelyistä. Tulostaulun neljännessä osassa pyritään käsittelemään valtiontukea laajemmassa yhteydessä osana sisämarkkinoita ja jäsenvaltioiden toteuttamia rakenteellisia uudistuksia. Valtiontuen laajempien vaikutusten vuoksi jäsenvaltiot saattavat taloudelliseen tehokkuuteen liittyvistä syistä katsoa tarpeelliseksi arvioida uudelleen valtiontukipolitiikkaansa tavalla, jolla ne menevät EY:n kilpailusääntöjen noudattamista pitemmälle. Viidenteen osaan, valtiontukifoorumiin, on koottu lähteitä ja Internet-linkkejä, joilta löytyy lisätietoja. Lopussa on tekninen liite, jossa esitetään tulostaulun jokaiseen kuvioon ja taulukkoon liittyvät tilastotiedot. Kaikki luvut ovat vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tulevissa laitoksissa säilytetään tämä rakenne. Neljännessä osassa, joka on omistettu valtiontuen käsittelylle laajemmassa yhteydessä osana sisämarkkinoita, keskitytään myöhemmissä laitoksissa valtiontukeen muilla politiikan aloilla kuten ympäristö, pk-yritykset tai aluekehitys. Tavoitteena on mitata mahdollisuuksien mukaan tuen tehokkuutta.

Tulostaulun toisen laitoksen ensimmäisessä osassa osoitetaan, kuinka valtiontuen osuus BKT:stä on muuttunut vuosina 1997–1999, ja esitetään valtiontuen osuus BKT:stä vuonna 1999 jäsenvaltioittain talouden päätoimialoilla. Toisessa osassa esitetään kuvioden ja taulukoiden avulla, kuinka jäsenvaltiot ovat onnistuneet suuntaamaan tukea erityisaloilta horisontaalsiin ja alueellisiin tavoitteisiin. Kolmannessa osassa annetaan tietoja valtiontuen valvontamenettelystä ja erityisesti tiettyjen menettelyjen keskimääräisestä pituudesta. Tähän osaan sisältyy myös tietoja sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen takaisinperimisestä. Tulostaulun neljännessä osassa, joka on omistettu valtiontuen tarkasteluun taloudellisena välineenä sisämarkkinoilla, korostetaan tässä laitoksessa valtiontuen roolia yleisessä T&K-politiikassa. Viimeisessä osassa, foorumissa, annetaan lisätietoja jäsenvaltioiden ja myös Euroopan parlamentin toiminnasta.

2.2. Rajoitukset

Tulostaulun toinen laitos kattaa Tukholmassa vuonna 2001 pidettyä Eurooppa-neuvoston kokousta edeltävät vuodet 1997–1999. Seuraavat tilastotietoja koskevat rajoitukset on otettava huomioon, kun Tukholmassa asetettuja tavoitteita tarkastellaan uudelleen vuonna 2003. Vuotta 2000 koskevat tiedot ovat saatavilla vuoden 2002 alussa. Täydelliset valtiontukea koskevat tiedot vuodelta 2003 ovat saatavilla vasta vuoden 2005 alussa, sillä jäsenvaltiot ja komissio tarvitsevat jopa vuoden valtiontukea koskevien tietojen kokoamiseen ja analysoimiseen.

Tulostaulua varten kootut valtiontukea koskevat tiedot ryhmitellään päätavoitteiden mukaan. On syytä huomata, että päätavoitteet eivät voi aina antaa täysin paikkansa pitävää kuvaa lopullisista edunsaajista: esimerkiksi osa aluetuesta maksetaan itse asiassa pienille ja keskisuurille yrityksille, T&K-tukea myönnetään tietyille aloille ja niin edelleen. Sen vuoksi komissio parantaa jatkossakin kokoamiensa tietojen yksityiskohtaisuutta.

Tulostaulussa käytetään useita eri indikaattoreita. On korostettava, että näiden indikaattoreiden tarkoituksena on kuvastaa todellista kehitystä yrittämättä selvittää syy-yhteyksiä. Näin ollen tulostaulussa ei tehdä päätelmiä, vaan esitetään pelkästään tosiseikkoja, joiden odotetaan kannustavan keskusteluihin, mutta ei vaikuteta keskustelujen tulokseen. On tärkeää pitää tämä mielessä tulostaulun tietoja käytettäessä.

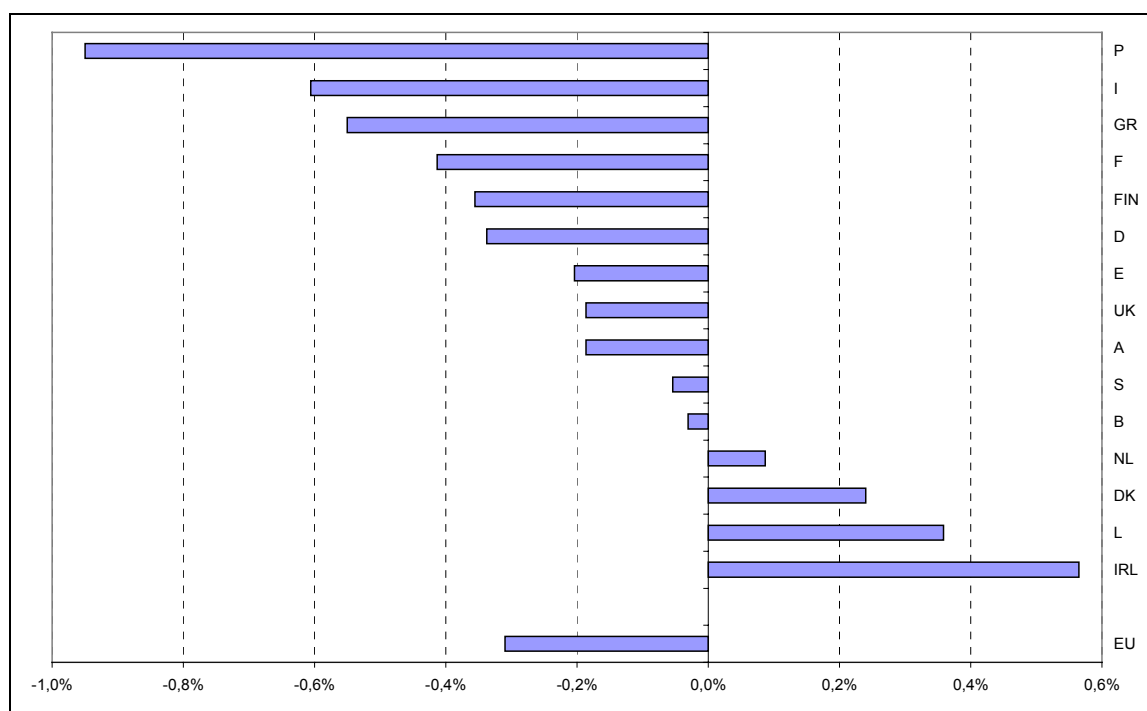
3. YLEISKATSAUS VALTIONTUKIIN EUROOPAN UNIONISSA

Tässä luvussa luodaan katsaus Euroopan unionissa vuosina 1997–1999 myönnetyn tuen kehitykseen ja eritellään vuonna 1999 myönnetty tuki talouden päätoimialojen mukaisesti.

3.1. Tukholman indikaattori – Onko jäsenvaltioiden myöntämän tuen määrä laskenut?

Tukholmassa vuonna 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto *pyysi jäsenvaltioita vähentämään valtiontukea suhteessa BKT:hen vuoteen 2003 mennessä*. Kuvion 1 indikaattori osoittaa, mitä jäsenvaltiot ovat tehneet neuvoston vaatimuksen täyttämiseksi. "Tukholman indikaattori" osoittaa valtiontuen vähentämisen kussakin jäsenvaltiossa vuosina 1997–1999 ennen Tukholmassa pidettyä Eurooppa-neuvoston kokousta. Komissio päivittää tämän indikaattorin vuosittain. Indikaattorin avulla kaikkien jäsenvaltioiden pitäisi pystyä vuoteen 2003 mennessä vähentämään valtiontukia suhteessa BKT:hen.

Kuvio 1: Useimmissa jäsenvaltioissa valtiontuen määrä suhteessa BKT:hen on alentunut vuosina 1997–1999.

Huom. Prosenttiyksikköinä ilmaistu muutos valtiontuen määrässä suhteessa kansalliseen BKT:hen jäsenvaltioittain vuosina 1997–1999. Lähde: kilpailun pääosasto ja Eurostat.

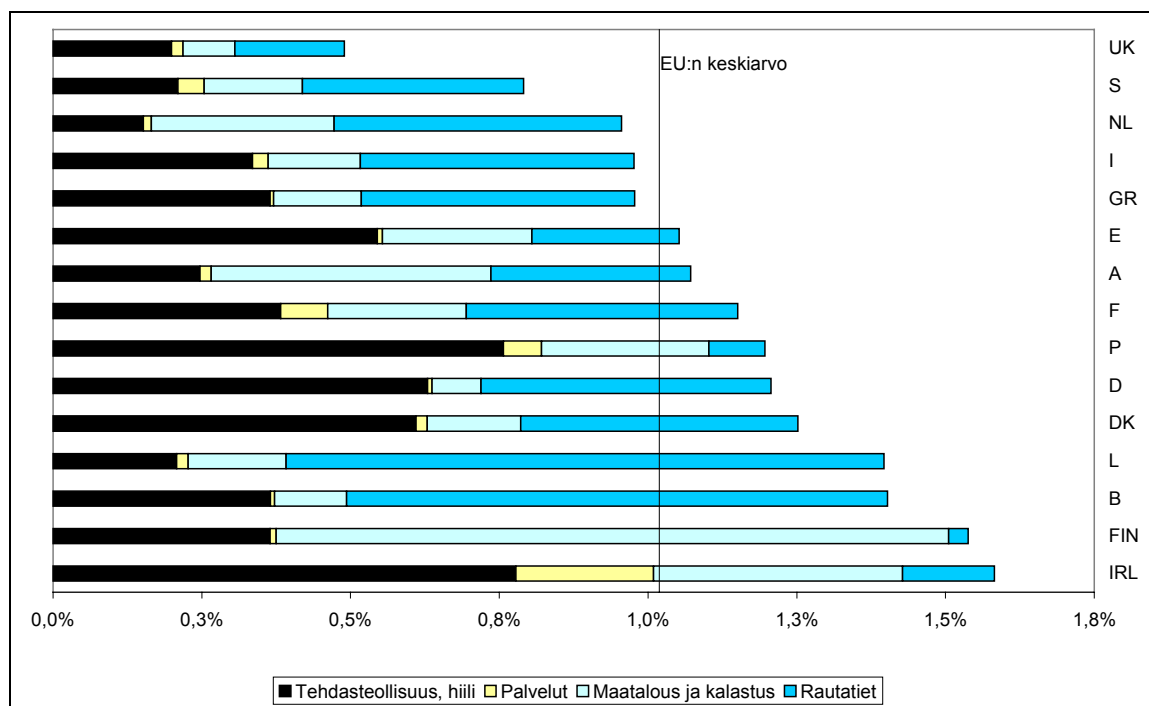
Valtiontuki suhteessa BKT:hen on laskenut 11:ssä jäsenvaltiossa. Jäljelle jäävissä neljässä jäsenvaltiossa valtiontuki suhteessa BKT:hen on lisääntynyt. Kokonaistuen lisääntyminen Luxemburgissa, Alankomaissa ja Tanskassa johtuu rautatieliikenteelle myönnetyn tuen lisääntymisestä. Tukitason jyrkkä nousu Irlannissa on seurausta siitä, että komissio on vuodesta 1998 alkaen luokitellut valtiontueksi yhtiöveron alentamisen, jota nyt ollaan poistamassa.

3.2. Valtiontuen jakaantuminen jäsenvaltioiden ja talouden päätoimialojen kesken

Valtiontuen kokonaismäärä EU:ssa suhteessa BKT:hen on laskenut tasaisesti vuodesta 1993. Vuosina 1997–1999 se laski yli 30 prosenttia. Viimeisimpien vuotta 1999 koskevien tietojen mukaan tukitaso on prosentti EU:n BKT:stä, mutta sen pienentämiseen tulevaisuudessa voi vielä olla varaa.

Lisäksi jäsenvaltioiden kokonaistukitasojen välillä on vielä suuria eroja. Jäsenvaltioiden välillä on myös suuria eroja siinä, kuinka paljon talouden päätoimialat hyötyvät tuesta. Kuviossa 2 luodaan katsaus tuen jakaantumiseen jäsenvaltioiden ja talouden päätoimialojen kesken.

Kuvio 2: Valtiontuen vaihteleva jakaantuminen EU:ssa vuonna 1999

Huom. Valtiontuen jakaantuminen talouden päätoimialoille jäsenvaltioittain prosentteina kansallisesta BKT:stä vuonna 1999. Erityisille palvelualoille myönnettyyn valtiontukeen sisältyvät lentoliikenne- ja rahoituspalvelut, matkailu, viestimet ja kulttuuri. Lähde: kilpailun pääosasto ja Eurostat.

Irlannissa ja Suomessa valtiontuki prosentteina BKT:stä oli yli 1,5 prosenttia vuonna 1999, kun taas Yhdistyneessä kuningaskunnassa valtiontuki prosentteina BKT:stä oli alle 0,5 prosenttia. Yhdistyneen kuningaskunnan lisäksi tukitasot ovat EU:n keskiarvon alapuolella myös Ruotsissa, Alankomaissa, Italiassa ja Kreikassa.

Tehdasteollisuuden, hiiliteollisuuden ja palvelualan osuus prosentteina kokonaistuesta vaihteli Luxemburgin 16 prosentista Portugalin 69 prosenttiin. Maataloudelle ja kalastukselle myönnetyn tuen osuus oli Saksassa ainoastaan 7 prosenttia kokonaistuesta, kun Suomessa maataloustuen osuus oli niinkin korkea kuin 73 prosenttia. Rautatiealalle myönnetyn tuen osuus oli suurin Luxemburgissa ja pienin Suomessa. Teknisessä liitteessä esitetään lisätietoja valtiontuesta jokaista työssäkäyvää henkilöä kohden (ks. taulukko 0).

4. TARVE SUUNNATA TUKEA UUELLEEN HORISONTAALISIIN, ALUEELLISIIN JA KOHEESIOTAVOITTEISIIN

Tukholmassa ja Lissabonissa pidetyissä Eurooppa-neuvostoissa jäsenvaltiot tunnustivat tarpeen suunnata tukea yksittäisten yritysten tai alojen tukemisesta yhteisen edun mukaisiin horisontaalisiin tavoitteisiin, joihin kuuluvat myös koheesiotavoitteet. Näin ollen tulostaulussa keskitytään näihin tavoitteisiin.

Tässä laitoksessa keskitytään näiden tavoitteiden saavuttamiseen tehdasteollisuuden, hiiliteollisuuden ja palveluiden alalla. Suurelle osalle maatalous- ja kalastusalasta on perinteisesti myönnetty paljon tukea yhteisön talousarviosta. Näitä aloja analysoidaan erikseen tulevilla tulostauluilla. Rautatieliikenteen alalla taloudellista tukea myönnetään tavallisesti yrityksille korvauksena julkisen palvelutehtävän hoitamisesta. Tällaiset korvaukset on vapautettu² EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan mukaisesta pakollisesta valtiontuen arvioinnista. Sen vuoksi tässä luvussa ei käsitellä tukea maataloudelle, kalastukselle ja rautatieliikenteelle.

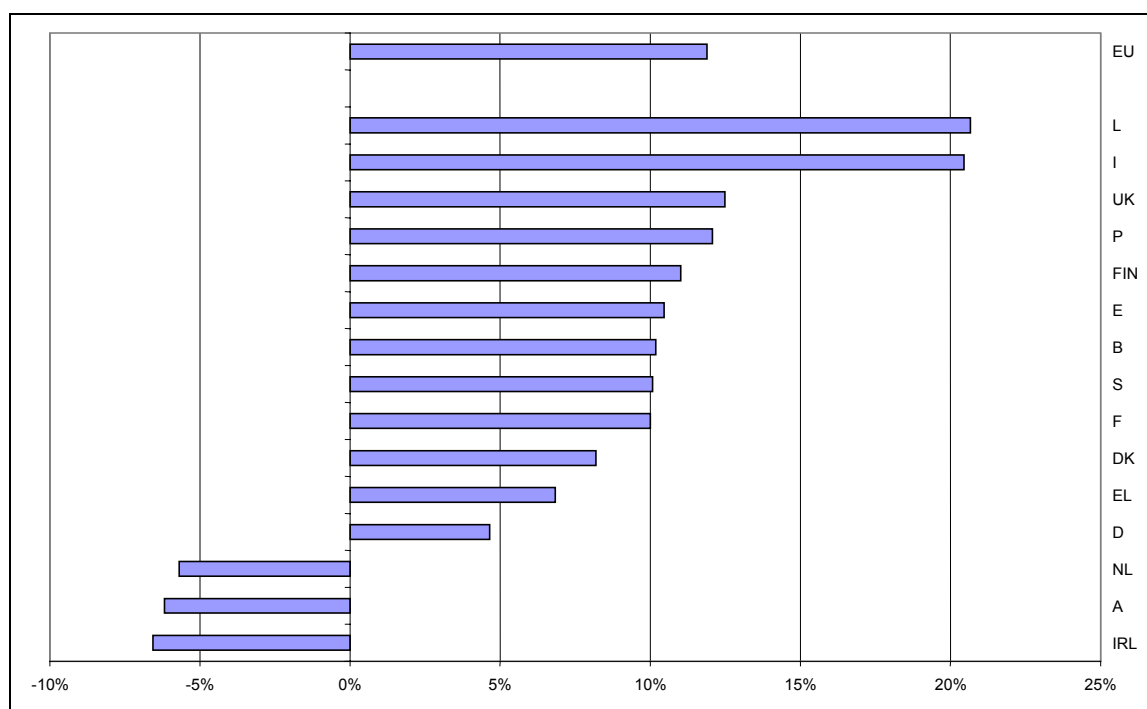
² Neuvoston asetuksen N:o 1191/69 17 artikla.

4.1. Valtiontuen suuntaaminen horisontaalisiin tavoitteisiin

Horisontaalisiin tavoitteisiin myönnettävän valtiontuen eli tuen, jota ei ole kohdistettu tietyille toimialoille tai maantieteellisille alueille, katsotaan tavallisesti vääristävän kilpailua vähemmän kuin alakohtainen ja tapauskohtainen tuki, jollaista on esimerkiksi pelastamis- ja rakenneuudistustuki. Horisontaalisesti kaikille aloille myönnetty tuki ei ole yhtä valikoivaa kuin muunlaiset tuet. Näin ollen sen myönteinen vaikutus markkinoiden toiminnan riittämättömyyden korjaamiseen korvaa todennäköisemmin sen kielteiset kilpailuvaikutukset. Tutkimus ja kehitys, ympäristönsuojelu ja energian säästäminen sekä pk-yritysten tukeminen ovat tärkeimpiä valtiontuella edistettäviä horisontaalisia tavoitteita.

Sekä Tukholmassa että Lissabonissa kokoontuneet Eurooppa-neuvostot pyysivät jäsenvaltioita suuntaamaan tukia alakohtaisesta ja tapauskohtaisesta tuesta uudelleen näihin yhteisön edun mukaisiin horisontaalisiin tavoitteisiin. Kuvio 3 osoittaa, missä määrin jäsenvaltiot ovat suunnanneet tukea uudelleen horisontaalisiin tavoitteisiin vuosina 1997–1999. Komissio päivittää tätä indikaattoria vuosittain seuratakseen kehitystä jäsenvaltioissa.

Kuvio 3: Useimmat jäsenvaltiot ovat suunnanneet tukea uudelleen horisontaalisiin tavoitteisiin vuosina 1997–1999.

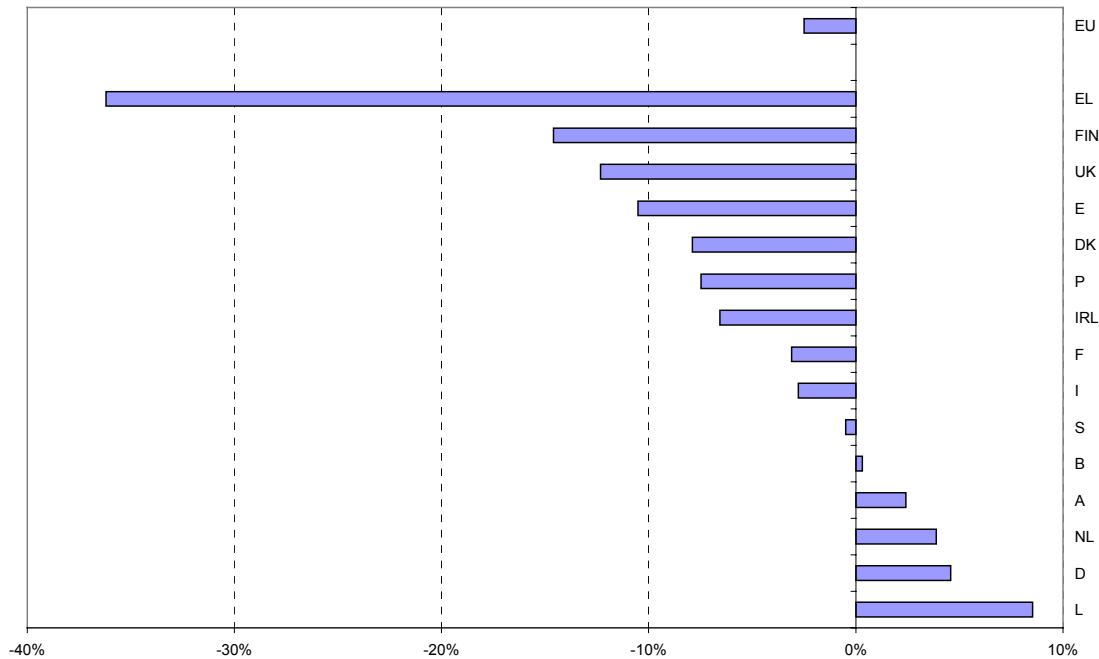

Huom. Prosenttiyksikköinä ilmaistu muutos horisontaalisiin tavoitteisiin (pk-yritykset, ympäristö ja energiansäästö, pk-yritysten kaupankäynti, työllistäminen ja koulutus) myönnetyn tuen osuudessa kokonaistuesta vuosina 1997–1999 ilman tukea maataloudelle, kalastukselle ja rautatieliikenteelle. Lähde: kilpailun pääosasto.

Horisontaalisiin tavoitteisiin EU:ssa myönnetyn tuen suhteellinen osuus verrattuna alueellisiin tai alakohtaisiin tavoitteisiin on kasvanut lähes 12 prosenttia vuodesta 1997 vuoteen 1999. Sitä vastoin suhteellinen osuus on pienentynyt Alankomaissa, Itävallassa ja Irlannissa.

Kuvio 4 osoittaa, että erityisalaille myönnetyn tuen osuus EU:ssa verrattuna alueellisiin tai horisontaalisiin tavoitteisiin on pienentynyt 1,6 prosenttia vuodesta 1997 vuoteen 1999, vaikka osuus onkin kasvanut Luxemburgissa, Saksassa, Alankomaissa, Itävallassa ja Belgiassa.

Kuvio 4: Yksittäisille aloille myönnetyn tuen osuus pieneni vuosina 1997–1999.

Huom. Prosenttiyksikköinä ilmaistu muutos hiiliteollisuudelle ja yksittäisille tehdasteollisuuden aloille ja palvelualoille myönnetyn kokonaistuen määrässä (ilman tukea maataloudelle, kalastukselle ja rautatieliikenteelle) vuosina 1997–1999. Lähde: kilpailun pääosasto.

EU:n tasolla kehitys on jo kulkemassa Eurooppa-neuvoston toivomaan suuntaan. Hiiliteollisuudelle ja yksittäisille palvelu- ja tehdasteollisuuden aloille myönnetyn tuen osuus kokonaistuesta oli silti edelleen yli 30 prosenttia vuonna 1999. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden on vielä lisättävä ponnistelujaan, jotta pystyttäisiin saavuttamaan alakohtaisista tavoitteista horisontaalisiin tavoitteisiin siirtymistä koskeva tavoite.

4.2. Valtiontuki alueellisen kehityksen ja koheesion edistämiseen

Sekä Tukholmassa että Lissabonissa kokoontuneet Eurooppa-neuvostot kehottivat jäsenvaltioita lisäksi siirtämään painopisteen alueellisen kehityksen ja koheesiotavoitteiden tukemiseen. Tässä luvussa esitetään yhtäältä 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla myönnetyn kansallisen aluetuen ja yhteisön aluekehitysrahastosta (tavoite 1) yrityksille suoraan myönnetyn tuen määrä ja toisaalta tukialueiden suhteellinen talouskasvu. Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla myönnetty aluetuki ei sisälly taulukkoon 1.

Taulukko 1: Aluetuki ja aluekehitys

Jäsenvaltio	BKT:n kasvu 87 art. 3 kohdan a alakohdan mukaisilla tukialueilla suhteessa kansalliseen keskiarvoon	Kansallinen aluetuki, prosentteina 87 art. 3 kohdan a alakohdan mukaisten tukialueiden BKT:stä	Yrityksille aluekehitysrahaston (tavoitteen 1 toimenpiteet) nojalla myönnetty suora tuki, prosentteina 87 art. 3 kohdan a alakohdan mukaisten tukialueiden BKT:stä
A	-	0,78	0,10
D	-	3,49	0,11
EL*	+	0,55	0,27
E	-	0,04	0,18
F	+	3,59	0,16
IRL*	+	0,29	0,12
I	+	2,51	0,14
P*	+	0,90	0,34
UK	-	0,35	0,07
EU	+	1,50	0,17

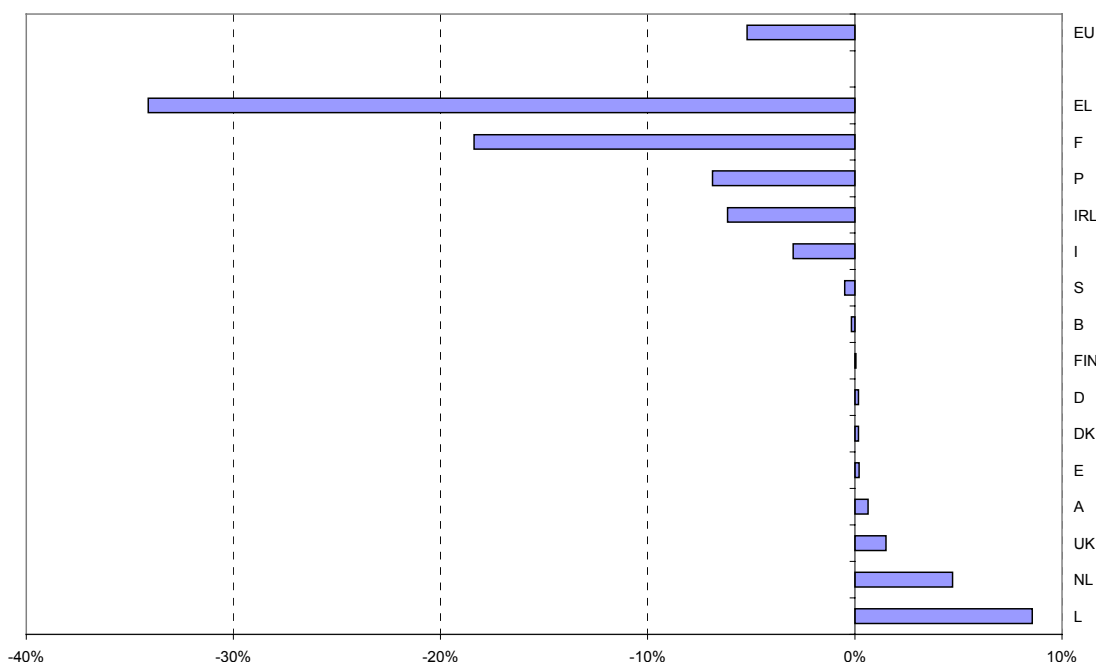
Huom: Kaikki luvut ovat vuosien 1996–1998 keskiarvoja. Positiivinen BKT:n kasvuo (+) merkitsee sitä, että kasvu on kansallisilla tukialueilla kansallista keskiarvoa nopeampaa, kun taas miinusmerkki (-) merkitsee sitä, että kasvu on tukialueilla kansallista keskiarvoa hitaampaa. (*) Koska Portugalissa, Kreikassa ja Irlannissa kaikki alueet ovat tukialueita, kansallisen BKT:n kasvuo ilmoitetaan suhteessa EU:n keskiarvoon. Taulukko sisältää aluetuen, joka on myönnetty 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla, sekä aluekehitysrahastosta myönnetyn tuen (tavoitteen 1 toimenpiteet) tukialueilla. Tukialueet ovat 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja alueita (voimassa 31.12.1999 saakka). Lähde: kilpailun pääosasto, aluepolitiikan pääosasto ja Eurostat.

Taulukko 1 osoittaa, että vuosien 1996–1998 aikana kansallinen aluetuki prosentteina tukialueiden BKT:stä oli EU:n keskiarvon yläpuolella Ranskassa, Saksassa ja Italiassa. Lisäksi aluekehitysrahastosta yrityksille myönnetty suora tuki prosentteina tukialueiden BKT:stä on EU:n keskiarvon yläpuolella Portugalissa, Kreikassa ja Espanjassa. Kreikassa, Ranskassa, Irlannissa, Italiassa ja Portugalissa tukialuiden BKT kasvoi muiden alueiden BKT:tä nopeammin vuosina 1996–1998.

4.3. Valtiontuki tietyille palvelualoille

Tuki tiettyjen palvelualojen tukemiseen, erityisesti kun se myönnetään pelastamis- ja rakenneuudistustukena, on omiaan vääristämään kilpailua enemmän kuin tuki, joka on suunnattu horisontaalisiin tavoitteisiin. Tietyille palvelualoille, nimittäin lentoliikenteelle, rahoituspalveluille, matkailulle, viestintävälineille ja kulttuurille³, suunnatun tuen pääosa suosii toimintoja, joiden merkitys on jatkuvasti kasvussa, kuten matkailua, tai aloja, joilla kilpailu on vapautettu äskettäin, kuten lentoliikennettä ja rahoituspalveluja. Kuviossa 5 esitetään erityisesti palvelualoille jäsenvaltioissa myönnetyn valtiontuen määrän suhteellinen muutos verrattuna kokonaistukeen (ilman maataloutta, kalastusta ja rautatieliikennettä).

Kuvio 5: Seitsemän jäsenvaltiota on vähentänyt tukea tietyille palvelualoille.

Huom. Prosenttiyksikköinä ilmaistu muutos erityisesti lentoliikenteelle, matkailulle, rahoituspalveluille, viestintävälineille ja kulttuurille myönnetyn tuen määrässä suhteessa kokonaistukeen ilman tukea maataloudelle, kalastukselle ja rautatieliikenteelle vuosina 1997–1999 jäsenvaltioittain. Lähde: kilpailun pääosasto.

Seitsemän jäsenvaltiota on vuosina 1997–1999 vähentänyt tietyille palvelualoille myöntämänsä tuen suhteellista osuutta ja muut kahdeksan jäsenvaltiota ovat nostaneet sitä. Koska tuen vähentämisen määrä erityisesti Kreikassa ja Ranskassa tasoittaa tuen merkittävää lisäystä Alankomaissa ja Luxemburgissa, tuen kokonaismäärä Euroopan unionissa laskee selvästi.

3 Viestintävälineiden ja kulttuurin osalta on huomautettava, että merkittävä osa näille aloille myönnetystä tuesta on korvausta julkisen palvelun tehtävistä ja valtiontukea EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdassa määriteltujen kulttuurillisten tavoitteiden tukemiseen.

5. MENETTELYSÄÄNTÖJEN NOUDATTAMINEN EUROOPAN UNIONISSA

5.1. Päätöksentekomenettely

Komissio valvoo jäsenvaltioiden myöntämiä valtiontukia muodollisella ja avoimella menettelyllä, josta säädetään neuvoston asetuksessa N:o 659/1999⁴. Tällä hetkellä ilmoitettujen tukien hyväksyminen vie keskimäärin noin neljä kuukautta. Hyväksymiseen kuluvan ajan pituus on seurausta siitä, että monissa tapauksissa jäsenvaltioilta saatu ensimmäinen ilmoitus ei sisällä kaikkia asian kannalta merkityksellisiä tietoja, vaan komission on pyydettävä niitä erikseen.

Jos komissio epäilee jäsenvaltion tukitoimenpiteen yhdenmukaisuutta EY:n perustamissopimuksen kanssa, se aloittaa 88 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn. Tällä hetkellä kestää keskimäärin yhdeksän kuukautta ennen kuin komissio aloittaa ilmoitetusta tuesta muodollisen tutkintamenettelyn.

Komissio on parhaillaan yksinkertaistamassa valtiontukisääntöjä ja valvontamenettelyjä; tämä auttaa lyhentämään näitä aikoja erityisesti siten, että jäsenvaltioille annetaan paremmat ja tarkemmat ohjeet siitä, mitä tietoja niiden on toimitettava komissiolle. Jäsenvaltioiden tukiasioista tekemien ilmoitusten laadun parantaminen nopeuttaa huomattavasti komission päätöksentekomenettelyä. Toinen tukien arviointiaikoja lyhentävä tekijä on pk-yrityksiä⁵ ja koulutustukia⁶ koskevien ryhmäpoikkeusasetusten antaminen jonkin aikaa sitten. Niiden vaikutuksia analysoidaan tulevissa tulostauluissa.

⁴ Ks. EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

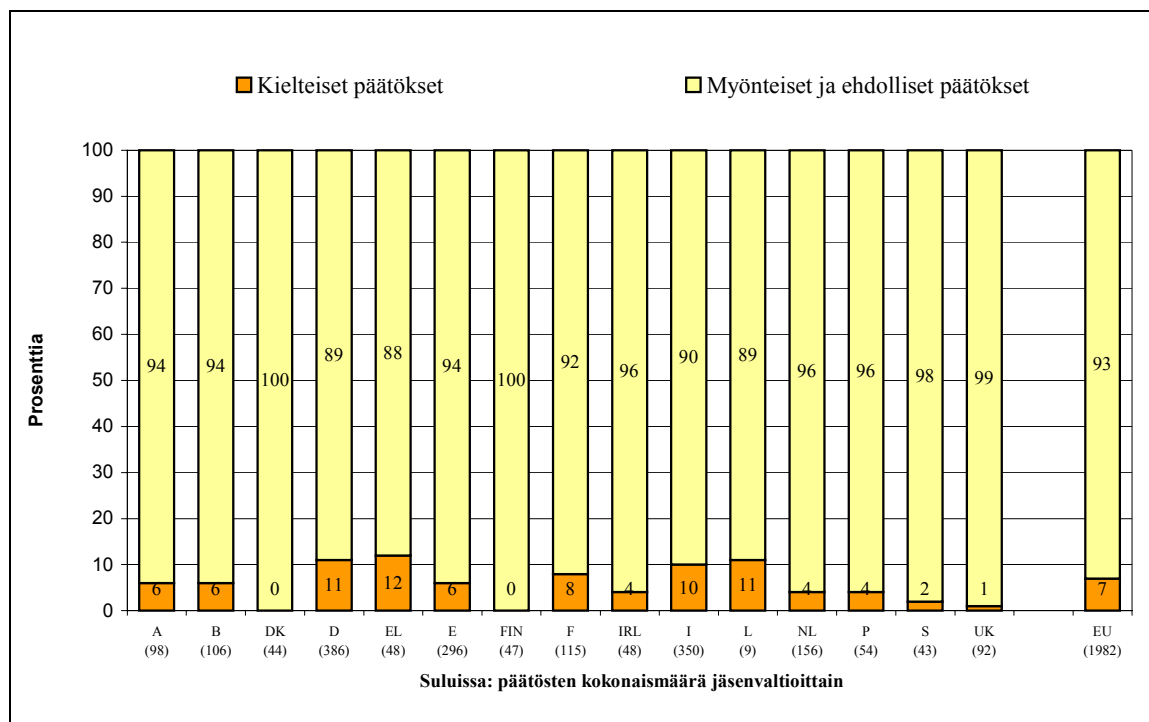
⁵ Komission asetus (EY) N:o 70/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen, EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33–42.

⁶ Komission asetus (EY) N:o 68/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta koulutustukeen, EYVL L 10, 13.1.2001, s. 20–29.

5.2. Kielteiset päätökset ja valtiontuen takaisinperintä

Kun komissio päättää, että tuki ei täytä kriteereitä, joiden perusteella se voitaisiin katsoa yhdenmukaiseksi EY:n perustamissopimuksen kanssa, se tekee kielteisen päätöksen. Kuviossa 6 esitetään kielteisten päätös osuus jäsenvaltioittain vuosina 1998–2000.

Kuvio 6: Kielteisten päätösten osuus jäsenvaltioittain.

Huom: Valtiontukipäätökset kaikilla aloilla kalastusta lukuun ottamatta. Lähde: maatalouden, kilpailun sekä liikenteen ja energian pääosastot.

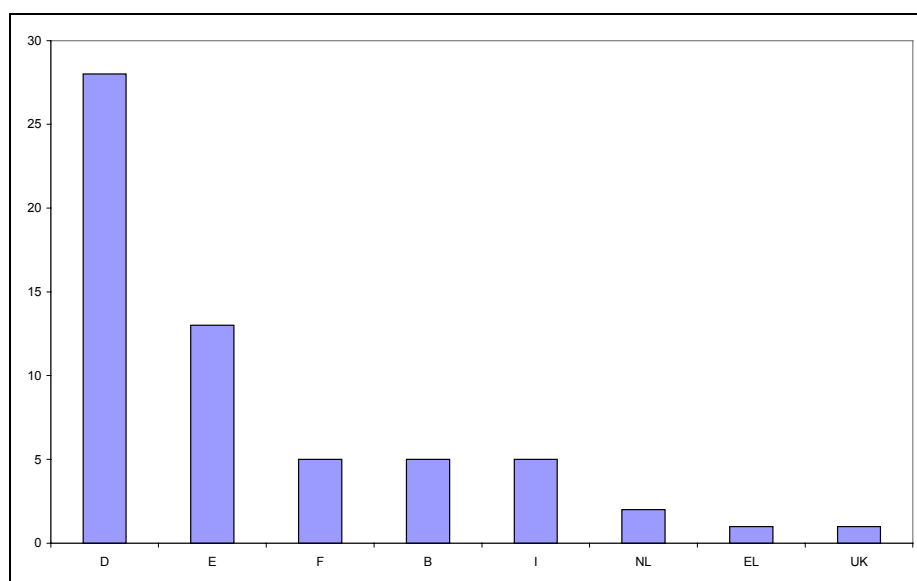
Tehdessään kielteisen päätöksen komissio määrää yleensä jäsenvaltion perimään tuen takaisin tuensaajalta, jos tuki on jo myönnetty. Taulukossa 2 ja kuviossa 7 esitetään katsaus takaisinperimismääräysten tämän hetkiseen tilanteeseen.

Taulukko 2: Takaisinperimismääräykset, joiden toteuttaminen oli kesken 10.9.2001

Täytäntöön- pano meneillään	Takaisinperintä konkurssimenet- telyn yhteydessä	Oikeudenkäynti- menettely vireillä kansallisessa tuomioistuimessa	Oikeudenkäynti- menettely vireillä yhteisöjen tuomioistuimessa	Vireillä yhteensä
32	14	8	6	60

Huom: Valtiontuen takaisinperintää koskevat menettelyn muilla aloilla kuin maatalous, kalastus ja liikenne. Tuomioistuimenmenettelyillä ei välttämättä ole lykkäävää vaikutusta takaisinperintään. Lähde: kilpailun pääosasto.

Kuvio 7: Takaisinperimismääräykset, joiden toteuttaminen on kesken jäsenvaltioissa.

Huom: Valtiontuen takaisinperintää koskevien, 10.9.2001 vireillä olleiden menettelyjen määrä jäsenvaltioittain muilla aloilla kuin maatalous, kalastus ja liikenne. Lähde: kilpailun pääosasto.

Taulukossa 3 esitetään yhteismarkkinoille soveltumattomien, takaisin perittävien tukien määrä jäsenvaltioittain. Joissakin tapauksissa, kun tuensaajien lukumäärä on suuri, ei ole mahdollista määrittellä yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen tarkkaa määrää ennen kuin tuensaajat ovat maksaneet sen takaisin. Noin puolet Saksassa takaisin perittävästä määrästä liittyy yhteen tapaukseen, joka on käsiteltävänä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa.

Taulukko 3: Vireillä olevat takaisinperimismääräykset ja takaisin perittävät summat jäsenvaltioittain.

Tilanne 10.9. 2001	Vireillä olevat takaisinperimis-määräykset	Takaisin perittävä summa, milj. €	Niiden asioiden määrä, joissa summaa ei ole määritelty
D	28	1 739	3
E	13	143	10
I	5	65	2
F	5	59	1
B	5	40	2
EL	1	8	0
UK	1	2	0
NL	2	<1	1
EU	60	2 055	19

Huom: Valtiontuen takaisinperintää koskevat menettelyt jäsenvaltioittain muilla aloilla kuin maatalous, kalastus ja liikenne. Lähde: kilpailun pääosasto.

6. VALTIONTUKI T&K-TOIMINTAAN JA SISÄMARKKINAT

6.1. Valtiontuki T&K-toimintaan

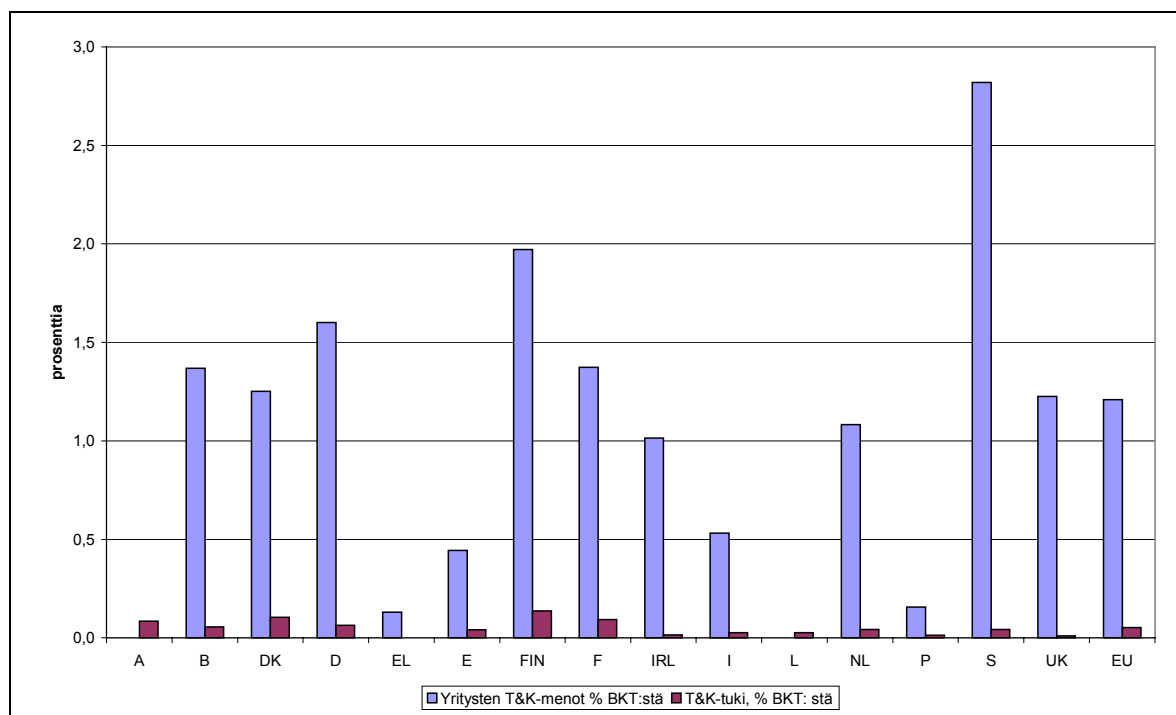
Markkinavoimat eivät välttämättä yksin varmista sosioekonomisesti ihanteellista tutkimus- ja kehitystoiminnan tasoa. Yritysten investointipäätökset perustuvat ennen kaikkea niiden omiin etuihin, mutta T&K-ohjelmasta yhteiskunnalle aiheutuvat kokonaisedut voivat olla merkittävästi näitä yksityisiä etuja suuremmat epäsuorien vaikutusten vuoksi (ulkoisvaikutukset). Ulkoisvaikutuksia voi syntyä useiden eri kanavien kautta: eri yritysten työntekijöiden väliset keskustelut, tutkimushenkilöstön liikkuvuus, tekniset julkaisut ja konferenssit, tietojen julkaiseminen patenttiasiakirjoissa ja jäljittely. Lisäksi tutkimustuloksia, jotka eivät johda suoraan uusiin tuotteisiin tai menetelmiin, ei voida suojella patenteilla. Silloinkin kun tulokset voidaan patentoida, patentin voimassaoloaika voi olla lyhyempi kuin aika, joka olisi välttämätön kohtuullisen tuoton saamiseksi investoinnista. Lisäksi erityisesti pienillä yrityksillä voi olla vaikeuksia löytää ulkoisia rahoituslähteitä T&K-hankkeille tällaisiin hankkeisiin liittyvien suurten riskien vuoksi. Sen vuoksi yrityksen omat rahoitusvarat rajoittavat yleensä sen T&K-toiminnan määrää. Näin ollen yritykset harjoittavat T&K-toimintaa toivottua vähemmän, koska ne eivät pysty hyötymään rahoittamansa tutkimustoiminnan tulosten epäsuorista vaikutuksista ja koska niiden taloudelliset varat ovat rajoitetut.

Tämän vuoksi julkinen tuki T&K-menojen pienentämiseksi voi edistää hyvinvointia kokonaisuudessaan. Kun tällä tuella on vääristävä vaikutus kilpailuun, se kuitenkin kuuluu EY:n perustamissopimuksen sisältämien valtiontukea koskevien sääntöjen soveltamisalaan. Komission on sen vuoksi valvottava huolellisesti näitä vaikutuksia. Koska yleisenä poliittisena tavoitteena on tukien suuntaaminen uudelleen horisontaalisiin tavoitteisiin, komission tapana on ollut suhtautua myönteisesti T&K-toimintaan myönnettävään valtiontukeen. Tästä huolimatta tällainen tuki voidaan hyväksyä ainoastaan silloin, kun se kannustaa yrityksiä T&K-toimintaan, joka ylittää niiden päivittäisen liiketoiminnan (ylimääräistä toimintaa koskeva periaate).

6.2. Valtiontuki T&K-toimintaan osana yritysten T&K-menoja

Perinteisesti yritykset ovat rahoittaneet merkittävän osan T&K-toiminnasta yhteisössä. T&K-tuki on yksi keino, jonka avulla jäsenvaltiot voivat tukea yritysten T&K-toimintaa. Kuviossa 8 vertaillaan yritysten T&K-menoja ja myönnettyä T&K-tukea.

Kuvio 8: Valtiontuki T&K-toimintaan on suhteellisen vähäistä verrattuna yritysten T&K-menoihin.

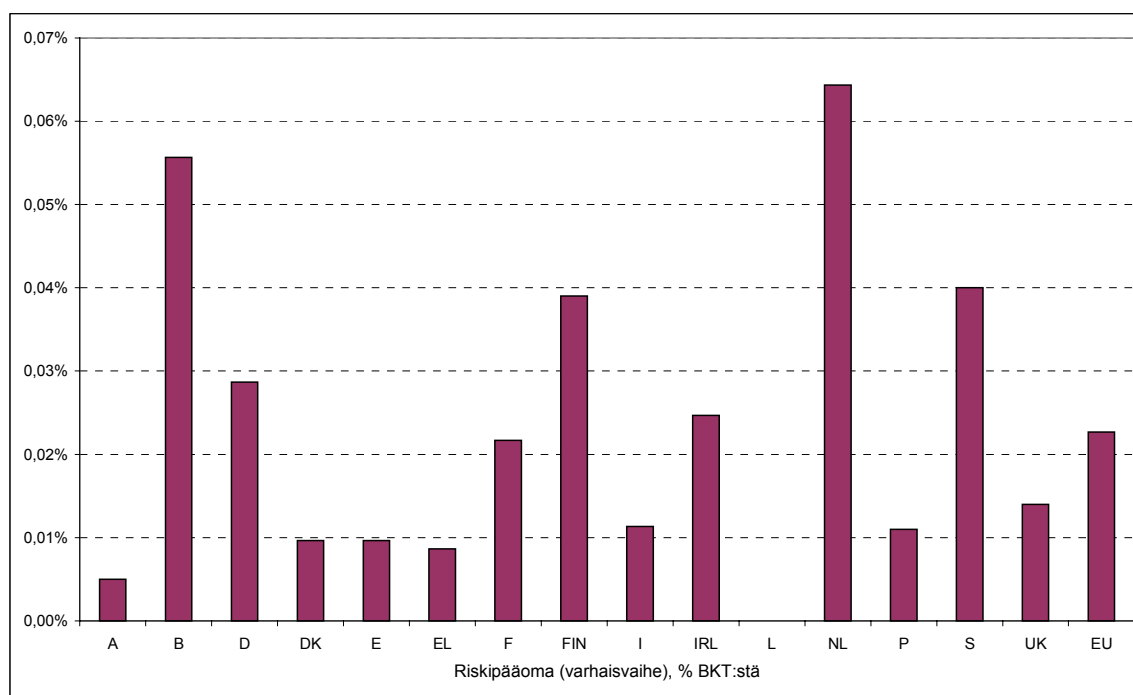
Huom: Kaikki luvut ovat vuosien 1997-1999 keskiarvoja. T&K-tukea koskevia tietoja ei ole kerätty T&K-alaa koskevissa selvityksissä tavanomaisten ohjeiden ja standardien mukaisesti (*Frascati Manual*) ja sen vuoksi vertailut voivat sisältää epätarkkuuksia. Aluetuen yhteydessä myönnetty T&K-tuki ei sisälly lukuihin. Yritysten T&K-menoja koskevia tietoja ei ole saatavilla Itävallan ja Luxemburgin osalta. Joidenkin jäsenvaltioiden osalta T&K-menoja koskevat tiedot perustuvat Eurostatin arvioihin. Lähde: kilpailun pääosasto ja Eurostat (rakenteelliset indikaattorit).

T&K-tuki on vain 0,05 prosenttia EU:n BKT:stä. Suurimmat osuudet ovat Suomessa, Tanskassa ja Itävallassa.

6.3. Riskipääoma auttaa huipputeknologian alan start-up -yrityksiä

Tietyissä tapauksissa yrityksillä on vaikeuksia löytää ulkoisia rahoituslähteitä liiketoimintasuunnitelmille niihin liittyvien suurten riskien vuoksi. Erityisesti huipputeknologian alan yritykset kohtaavat käynnistys- ja kehitysvaiheessaan⁷ tällaisia vaikeuksia, koska niiden liiketoiminnan onnistuminen on epävarmempaa kuin vakiintuneiden yritysten. Start-up -yritykset, jotka toimivat huipputeknologian ja T&K:n alalla, kohtaavat suuria vaikeuksia yrittäessään löytää riittävästi rahoitusta T&K-toiminnan tuloksien välittömään kaupallistamiseen liittyvien suurten riskien kattamiseksi. Riskipääoman saaminen varhaisessa vaiheessa voi ainakin osittain heikentää tätä rajoittavaa tekijää. Kuviossa 9 esitetään varhaisvaiheen riskipääoman suhteellinen merkitys jäsenvaltioissa.

Kuvio 9: Varhaisvaiheen riskipääoma.

Huom: Riskipääoma (varhaisvaiheessa eli perustamis- ja käynnistysvaiheessa) prosentteina BKT:stä (vuosien 1997–1999 keskiarvot). Luxemburgin osalta ei ole saatavilla riskipääomaa koskevia tietoja. Lähde: kilpailun pääosasto, Eurostat (rakenteelliset indikaattorit) ja European Venture Capital Association.

Riskipääoman osuus prosentteina BKT:stä on suurin Belgiassa, Alankomaissa, Ruotsissa ja Suomessa. Koko EU:ssa varhaisvaiheen riskipääoman osuus on ainoastaan 0,02 prosenttia BKT:stä.

6.4. Valtiontuki T&K-toimintaan ja innovaatio sisämarkkinoilla

Koska T&K-tuen osuus yritysten T&K-alan kokonaismenoista on suhteellisen pieni, T&K-tuen kokonaismäärän vaikutuksia innovaatioon sisämarkkinoilla voidaan arvioida vain osittain. Siitä huolimatta taulukossa 4 esitetään T&K-tuki prosentteina BKT:stä ja

⁷ Komissio määrittelee riskipääoman asiakirjassa "Riskipääoma: avain työpaikkojen luomiseen Euroopan unionissa" (SEC(1998) 552 lopullinen, 31.3.1998).

T&K-alan kokonaismenot prosentteina BKT:stä ja joitakin T&K-toiminnan tuloksia, jotka osoitetaan patenttien lukumääränä ja työvoiman tuottavuuden kasvuna. Työvoiman tuottavuuden kasvun avulla mitataan tuotannon tehokkuutta. Vähintään merkittävän osuuden tuotannon tehokkuuden parantumisesta oletetaan heijastavan T&K:n vaikutusta. Vaikka näiden indikaattoreiden merkitys on selvästi rajallinen, niiden vertailun pohjalta voidaan tehdä eräitä havaintoja. Sekä patenttien määrä että työvoiman tuottavuuden kasvu vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Näiden indikaattoreiden ja T&K-tuen määrän välillä ei ole selvää yhteyttä. Esimerkiksi niissä jäsenvaltioissa, joissa T&K-tuet ovat suhteellisen korkealla tasolla, patenttien lukumäärä ei välttämättä ole suuri eikä työvoiman tuottavuuden kasvu nopeaa. On syytä huomata, että T&K-tuen ensisijaisena tavoitteena ei ole patenttien luominen ja että patenttien lukumäärä riippuu voimakkaasti siitä, millä alalla teollinen tutkimus toteutetaan. Näin ollen patenttien lukumäärään vaikuttaa voimakkaasti myös se, kuinka voimakkaita tai heikkoja tietyt alat ovat jäsenvaltioissa.

Taulukko 4: Valtiontuki T&K-toimintaan ja valitut innovaatiota koskevat indikaattorit.

	Patentteja miljoonaa asukasta kohden	Työvoiman tuottavuus - keskimääräinen vuotuinen kasvu, 1995-2000 (%)		T&K-menot yhteensä, % BKT:stä	T&K-tuki, % BKT:stä
A	131	2,53	A	1,78	0,09
B	133	1,72	B	1,92	0,05
D	261	1,46	D	2,35	0,06
DK	151	1,31	DK	1,99	0,11
E	20	0,69	E	0,87	0,04
EL	7	2,56	EL	0,51	0,00
F	121	1,50	F	2,19	0,06
FIN	277	2,04	FIN	2,93	0,14
I	63	0,73	I	1,00	0,03
IRL	56	4,24	IRL	1,39	0,01
L	161	4,12	L	n.a.	0,03
NL	180	0,62	NL	1,99	0,04
P	3	2,70	P	0,69	0,01
S	293	0,89	S	3,74	0,04
UK	101	0,01	UK	1,85	0,01
EU	126	1,07	EU	1,88	0,05

Huom. Kaikki tiedot työvoiman tuottavuutta lukuun ottamatta ovat vuosien 1997–1999 keskiarvoja. Huomioon on otettu ainoastaan Euroopan patenttivirastossa rekisteröidyt patentit. Luxemburgin osalta ei ole saatavilla T&K-alan kokonaismenoja koskevia tietoja. T&K-tukea koskevia tietoja ei ole kerätty T&K-alaa koskevissa selvityksissä tavanomaisten ohjeiden ja standardien mukaisesti (*Frascati Manual*) ja sen vuoksi vertailut voivat sisältää epätarkkuuksia. T&K-tukea koskevat luvut eivät sisällä aluetuen yhteydessä myönnettyä T&K-tukea. Lähde: kilpailun pääosasto, tutkimuksen pääosasto ja Eurostat.

Tulevaisuudessa toteutettavassa syvällisessä T&K-tuen tehokkuutta koskevassa analyysissä voitaisiin käyttää hyväksi myös joitakin niistä indikaattoreista, jotka kerättiin kansallisten tutkimuspolitiikkojen vertailuanalyysin ensimmäisessä vaiheessa. Erityisesti monet niistä indikaattoreista, joita käytettiin julkisiin ja yksityisiin T&K-investointeihin liittyvien kansallisten tutkimuspolitiikkojen vertailussa sekä tieteellisen ja teknisen tuottavuuden vertailussa, voisivat auttaa ymmärtämään paremmin T&K-tuen ja taloudellisen tuottavuuden mahdollista vuorovaikutusta.

Seuraavissa julkaisuissa käsitellään syvällisemmin jäsenvaltioiden yleistä T&K-politiikkaa: Euroopan komissio (2001): Kohti eurooppalaista tutkimusaluetta: Vuoden

2001 avainluvut; Erikoispainos; *Indicators on benchmarking of national research policies* ja Euroopan komissio (2001): Euroopan innovaatioiden tulostaulu. Internet-osoitteet:

<http://europa.eu.int/comm/research/area/benchmarking2001.pdf>

http://www.cordis.lu/innovation-smes/scoreboard/scoreboard_2001.htm

7. VALTIONTUKEA KÄSITTELEVÄT FOORUMIT

Tämä luku sisältää Internet-linkkejä valtiontukipolitiikkaa koskeviin tietolähteisiin jäsenvaltioissa ja Euroopan parlamentissa.

Katsaus valtiontuen valvonnan oikeudellisiin puitteisiin löytyy Euroopan yhteisöjen Internet-palvelimelta EUROPAlta seuraavasta osoitteesta:

http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/

7.1. Jäsenvaltioiden foorumi

Tärkeä osa vertaisarviointia, jota komissio haluaa edistää tulostaululla, on jäsenvaltioiden välinen avoin tietojenvaihto kansallisen valtiontuki-/kilpailupolitiikan eri osa-alueista. Sen vuoksi tulostaulun on tarkoitus sisältää linkit jäsenvaltioiden tämän alan Internet-sivuille. Tällä tavoin tehdään paremmin tunnetuksi, mitä tietoja jäsenvaltiot jo tarjoavat yleisölle valtiontukipolitiikastaan.

Täydennyksenä jäsenvaltioiden foorumissa tulostaulun ensimmäisessä laitoksessa jo julkaistuille tiedoille jäljempänä käsitellään uusinta kehitystä.

Ranska on perustanut yhden valtakunnallisen ja useita alueellisia komiteoita, joiden tehtävänä on arvioida yrityksille myönnetyn valtiontuen taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja valvoa tuen käyttöä sen tehokkuuden parantamiseksi (Loi no. 2001-7 du 4 Janvier 2001 relative au contrôle des fonds publics accordés aux entreprises, julkaistu Ranskan virallisessa lehdessä nro 4, 5.1.2001, s. 218; Décret no. 2001-483 du 6 Juin 2001 relatif à la Commission nationale et aux commissions régionales des aides publiques aux entreprises, julkaistu Ranskan virallisessa lehdessä 7.6.2001, s. 8999). Nämä säädökset ovat saatavilla Ranskan virallisen lehden Internet-sivustossa seuraavassa osoitteessa:

<http://www.legifrance.gouv.fr/>

Saksa on vähän aikaa sitten julkaissut kaksi kertaa vuodessa ilmestyvästä tukiraportistaan 18. laitoksen.

<http://www.bundesfinanzministerium.de/Anlage6738/Beiheft-zum-18.-Subventionsbericht.pdf> ja <http://www.bundesfinanzministerium.de/Anlage6737/18.-Subventionsbericht-der-Bundesregierung.pdf>.

7.2. Euroopan parlamentin foorumi

Valtiontukipolitiikkaa koskevat Euroopan parlamentin asiakirjat ovat saatavilla seuraavasta Internet-osoitteesta: http://www.europarl.eu.int/committees/econ_home.htm.

Tekninen liite

Kaikki valtiontukea koskevat tiedot liittyvät komission tekemien päätösten täytäntöönpanoon eivätkä asioihin, joiden tutkiminen on kesken. Kun keskeneräisiä asioita koskevat päätökset on tehty, ne voivat vaikuttaa esitettyihin lukuihin takautuvasti. Valtiontukimenot on osoitettu sille vuodelle, jolloin ne syntyivät. Jos menot jossakin tapauksessa jakaantuvat usealle vuodelle, tuen kokonaismäärä on jaettu niille vuosille, joina menot syntyivät.

Kuvio 1

Lähteet: Kilpailun pääosaston tietokanta jäsenvaltioiden valtiontukimenoista. Tiedot markkinahinnoilla lasketusta bruttokansantuotteesta Eurostatin Newcronos-tietokannasta.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

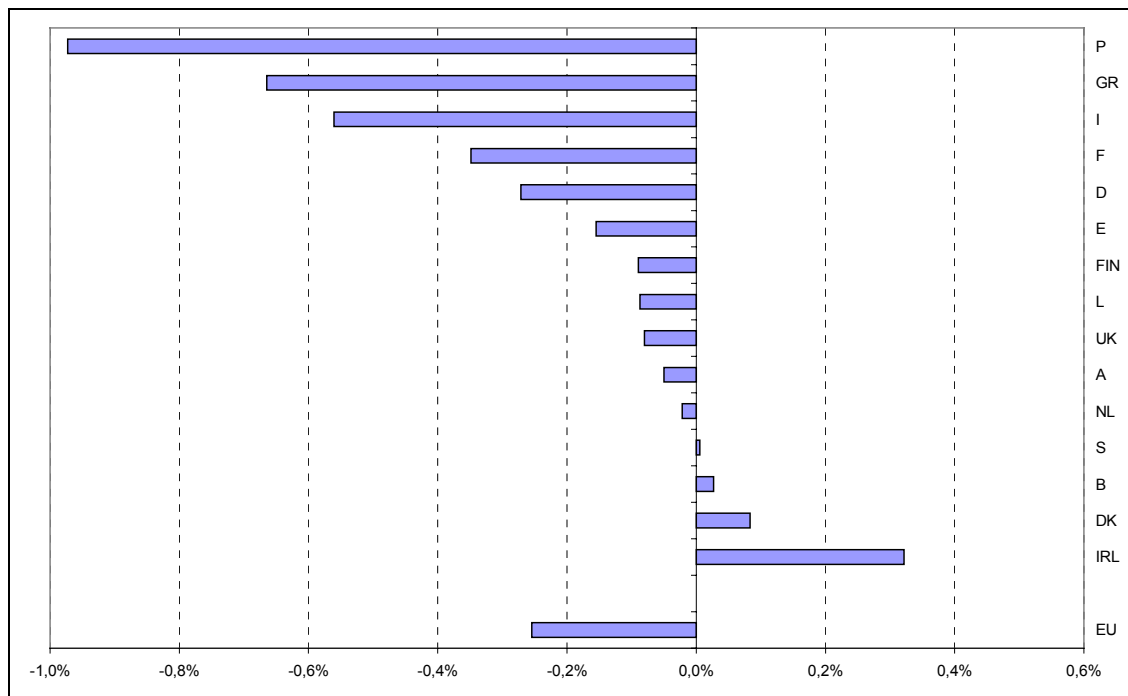
Tiedot:

Valtiontuki yhteensä				BKT			
	1997	1998	1999		1997	1998	1999
A	2 304	2 175	2 061	A	183 183	188 452	192 378
B	3 122	3 117	3 217	B	217 870	223 749	229 432
DK	1 531	1 536	1 975	DK	151 336	155 190	157 790
D	29 089	27 503	23 555	D	1 883 194	1 921 864	1 951 751
EL	1 608	1 210	1 096	EL	105 249	108 464	112 108
E	6 307	6 219	5 734	E	501 967	523 647	544 715
FIN	2 074	2 060	1 848	FIN	109 539	115 532	120 177
F	19 617	18 559	15 311	F	1 254 607	1 293 104	1 330 890
IRL	722	1 133	1 339	IRL	70 979	77 052	84 627
I	16 580	13 700	10 537	I	1 047 752	1 063 825	1 078 948
L	162	245	246	L	15 606	16 389	17 618
NL	2 935	3 054	3 489	NL	337 875	351 620	365 215
P	2 054	1 331	1 219	P	95 693	99 004	101 879
S	1 739	1 899	1 739	S	205 933	212 003	220 023
UK	8 291	8 121	6 294	UK	1 226 739	1 259 035	1 286 225
EU	98 133	91 863	79 660	EU	7 383 993	7 610 830	7 817 449

Kuvio 1a: Valtiontuen määrän muutos jäsenvaltioittain vuosina 1997–1999 lukuun ottamatta tukea maataloudelle, kalastukselle ja rautatieliikenteelle.

Lähteet: Kilpailun pääosaston tietokanta jäsenvaltioiden valtiontukimenoista. Tiedot markkinahinnoilla lasketusta bruttokansantuotteesta Eurostatin Newcronos-tietokannasta.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tiedot:

Valtiontuki tehdasteollisuudelle ja palveluille

	1997	1998	1999
A	578	522	511
B	752	807	854
DK	825	938	992
D	17 112	15 629	12 436
EL	1 090	544	416
E	3 557	3 644	3 017
FIN	509	489	451
F	10 168	9 770	6 144
IRL	488	904	854
I	9 659	6 959	3 900
L	49	52	40
NL	632	592	604
P	1 716	1 006	836
S	512	559	559
UK	3 665	4 101	2 810
EU	51 313	46 517	34 424

BKT

	1997	1998	1999
A	183 183	188 452	192 378
B	217 870	223 749	229 432
DK	151 336	155 190	157 790
D	1 883 194	1 921 864	1 951 751
EL	105 249	108 464	112 108
E	501 967	523 647	544 715
FIN	109 539	115 532	120 177
F	1 254 607	1 293 104	1 330 890
IRL	70 979	77 052	84 627
I	1 047 752	1 063 825	1 078 948
L	15 606	16 389	17 618
NL	337 875	351 620	365 215
P	95 693	99 004	101 879
S	205 933	212 003	220 023
UK	1 226 739	1 259 035	1 286 225
EU	7 383 993	7 610 830	7 817 449

Kuvio 2

Lähteet: Kilpailun pääosaston tietokanta jäsenvaltioiden valtiontukimenoista. Tiedot markkinahinnoilla lasketusta bruttokansantuotteesta Eurostatin Newcronos-tietokannasta.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tiedot:

Valtiontuki vuonna 1999

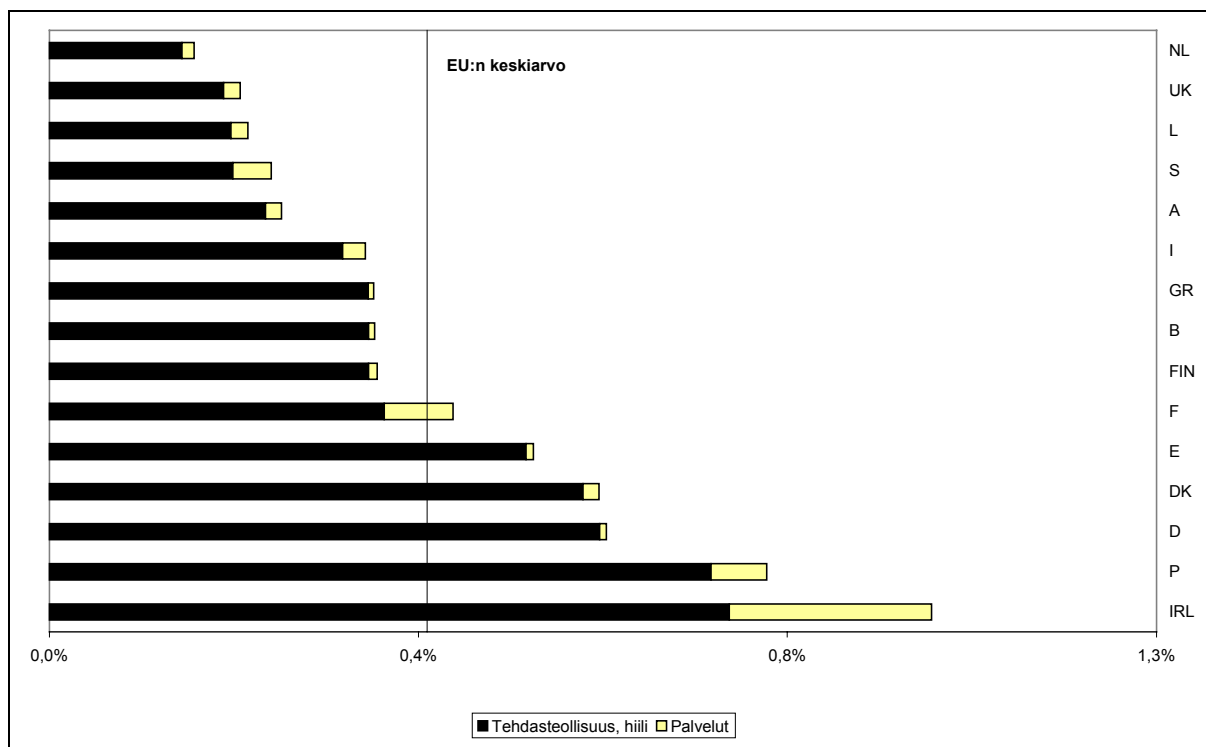
A	Valtiontuki yhteensä	2 061	IRL	1 339
	Maatalous ja kalastus	905		354
	Rautatiet	646		131
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	475		658
	Palvelut	36		196
B	Valtiontuki yhteensä	3 217	I	10 537
	Maatalous ja kalastus	278		1 675
	Rautatiet	2 085		4 962
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	838		3 620
	Palvelut	16		280
DK	Valtiontuki yhteensä	1 975	L	246
	Maatalous ja kalastus	248		29
	Rautatiet	735		177
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	963		37
	Palvelut	29		3
D	Valtiontuki yhteensä	23 555	NL	3 489
	Maatalous ja kalastus	1 598		1 121
	Rautatiet	9 520		1 764
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	12 291		555
	Palvelut	145		49
EL	Valtiontuki yhteensä	1 096	P	1 219
	Maatalous ja kalastus	165		287
	Rautatiet	515		96
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	409		771
	Palvelut	7		65
E	Valtiontuki yhteensä	5 734	S	1 739
	Maatalous ja kalastus	1 367		363
	Rautatiet	1 349		818
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	2 971		462
	Palvelut	46		97
FIN	Valtiontuki yhteensä	1 848	UK	6 294
	Maatalous ja kalastus	1 358		1 123
	Rautatiet	39		2 361
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	439		2 564
	Palvelut	12		246
F	Valtiontuki yhteensä	15 311	EU	79 660
	Maatalous ja kalastus	3 102		13 972
	Rautatiet	6 065		31 263
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	5 096		32 149
	Palvelut	1 048		2 275

Kuvio 2a: Valtiontuen jakaantuminen talouden päätoimialoille lukuun ottamatta maataloutta, kalastusta ja rautatieliikennettä prosentteina kansallisesta BKT:stä.

Lähteet: Kilpailun pääosaston tietokanta jäsenvaltioiden valtiontukimenoista. Tiedot markkinahinnoilla lasketusta bruttokansantuotteesta Eurostatin Newcronos-tietokannasta.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tiedot:

Valtiontuki vuonna 1999

A	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	511	IRL	854
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	475		658
	Tietyt palvelut	36		196
B	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	854	I	3 900
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	838		3 620
	Tietyt palvelut	16		280
DK	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	992	L	40
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	963		37
	Tietyt palvelut	29		3
D	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	12 436	NL	604
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	12 291		555
	Tietyt palvelut	145		49
EL	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	416	P	836
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	409		771
	Tietyt palvelut	7		65
E	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	3 017	S	559
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	2 971		462
	Tietyt palvelut	46		97
FIN	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	451	UK	2 810
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	439		2 564
	Tietyt palvelut	12		246
F	Valtiontuki tehdas- ja hiiliteollisuudelle ja palveluille	6 144	EU	34 424
	Tehdasteollisuus ja hiiliteollisuus	5 096		32 149
	Tietyt palvelut	1 048		2 275

Taulukko 0: Valtiontuki euroina jokaista työssä käyvää henkilöä kohden

Lähteet: Kilpailun pääosaston tietokanta jäsenvaltioiden valtiontukimenoista. Työllisyyttä koskevat tiedot ovat peräisin Eurostatin Newcronos-tietokannasta.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Valtiontuki työssä käyvää henkilöä kohden	
euroina	1997 -1999
A	550
B	830
DK	622
D	712
EL	338
E	416
FIN	914
F	772
IRL	706
I	607
L	912
NL	406
P	326
S	436
UK	280
EU	563

Kuvio 3

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Horizontaaliin tavoitteisiin myönnetty valtiontuki

		1997	1998	1999		1997	1998	1999
A	T&K	177	155	146	IRL	14	10	13
	Ympäristönsuojelu	50	55	55		0	0	0
	Pk-yritykset	88	62	53		5	3	4
	Energiansäästö	4	1	2		3	2	5
	Pk-yritysten kaupankäynti	0	0	0		5	3	3
	Työllistäminen	30	4	21		72	73	112
	Koulutus	0	0	0		24	19	21
	Edellä mainitut yhteensä	349	278	277		122	112	158
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	578	522	511		488	904	854
B	T&K	129	99	148	I	340	186	306
	Ympäristönsuojelu	2	10	5		11	21	15
	Pk-yritykset	110	127	213		820	599	647
	Energiansäästö	1	1	0		45	15	21
	Pk-yritysten kaupankäynti	8	4	3		6	2	0
	Työllistäminen	106	101	98		12	340	307
	Koulutus	10	46	33		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	363	387	500		1 234	1 163	1 296
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	752	807	854		9 659	6 959	3 900
DK	T&K	163	166	157	L	3	4	6
	Ympäristönsuojelu	223	259	248		2	2	2
	Pk-yritykset	24	7	8		8	11	11
	Energiansäästö	138	140	162		0	0	0
	Pk-yritysten kaupankäynti	46	37	25		0	0	0
	Työllistäminen	2	128	146		0	0	0
	Koulutus	105	148	183		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	703	883	929		14	17	19
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	825	938	994		49	52	40
D	T&K	1 206	1 260	1 239	NL	141	152	149
	Ympäristönsuojelu	129	142	114		80	93	74
	Pk-yritykset	1 415	1 328	1 061		21	20	24
	Energiansäästö	153	152	148		187	155	151
	Pk-yritysten kaupankäynti	7	3	4		30	34	7
	Työllistäminen	78	185	183		0	0	0
	Koulutus	48	32	35		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	3 035	3 101	2 784		460	455	405
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	17 112	15 629	12 436		632	592	604
EL	T&K	0	0	0	P	13	12	12
	Ympäristönsuojelu	0	0	2		0	0	0
	Pk-yritykset	0	23	17		10	26	32
	Energiansäästö	0	0	0		11	8	8
	Pk-yritysten kaupankäynti	0	10	9		1	0	0
	Työllistäminen	0	0	0		27	33	43
	Koulutus	0	0	0		69	75	69
	Edellä mainitut yhteensä	0	33	29		130	155	164
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	1 090	544	416		1 716	1 006	836
E	T&K	234	200	219	S	88	98	81
	Ympäristönsuojelu	15	15	19		30	101	148
	Pk-yritykset	244	257	220		44	41	27
	Energiansäästö	23	25	27		26	23	39
	Pk-yritysten kaupankäynti	2	2	1		0	0	0
	Työllistäminen	97	86	175		27	5	0
	Koulutus	544	616	638		22	17	19
	Edellä mainitut yhteensä	1 159	1 201	1 299		237	285	314
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	3 557	3 644	3 017		512	559	559
FIN	T&K	152	157	166	UK	158	105	97
	Ympäristönsuojelu	5	5	7		1	10	9
	Pk-yritykset	77	72	59		333	296	280
	Energiansäästö	10	54	57		24	22	22
	Pk-yritysten kaupankäynti	55	35	33		100	89	87
	Työllistäminen	49	50	37		0	0	0
	Koulutus	0	0	0		1 301	1 139	1 325
	Edellä mainitut yhteensä	347	373	357		1 917	1 662	1 821
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	509	489	451		3 665	4 101	2 810
F	T&K	1 251	1 145	1 159	EU	4 067	3 750	3 897
	Ympäristönsuojelu	31	30	30		580	744	729
	Pk-yritykset	297	238	270		3 495	3 111	2 925
	Energiansäästö	21	21	48		646	619	689
	Pk-yritysten kaupankäynti	107	138	136		367	358	309
	Työllistäminen	6	6	6		507	1 010	1 127
	Koulutus	0	0	0		2 122	2 092	2 325
	Edellä mainitut yhteensä	1 713	1 578	1 649		11 783	11 684	12 001
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	10 168	9 770	6 144		51 313	46 517	34 427

Kuvio 4

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tiedot:

Erityisaloille myönnetty valtiontuki								
		1997	1998	1999		1997	1998	1999
A	Tehdasteollisuus	12	13	12	IRL	5	4	4
	Palvelut	28	43	36		142	157	196
	Hiihkaivosteollisuus	0	0	0		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	40	55	47		146	162	200
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	578	522	511		488	904	854
B	Tehdasteollisuus	2	1	1	I	357	289	152
	Palvelut	10	11	16		980	1 457	280
	Hiihkaivosteollisuus	0	0	0		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	12	12	17		1 337	1 746	432
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	752	807	854		9 659	6 959	3 900
DK	Tehdasteollisuus	84	13	21	L	0	0	0
	Palvelut	22	27	29		0	3	3
	Hiihkaivosteollisuus	0	0	0		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	107	40	50		0	3	3
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	825	938	994		49	52	40
D	Tehdasteollisuus	584	439	346	NL	21	23	15
	Palvelut	170	158	145		22	23	49
	Hiihkaivosteollisuus	5 379	4 787	4 535		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	6 133	5 384	5 026		43	46	65
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	17 112	15 629	12 436		632	592	604
EL	Tehdasteollisuus	23	21	0	P	62	16	25
	Palvelut	390	43	7		251	41	65
	Hiihkaivosteollisuus	0	0	0		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	413	64	7		313	57	90
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	1 090	544	416		1 716	1 006	836
E	Tehdasteollisuus	778	874	220	S	0	0	0
	Palvelut	47	43	46		91	97	97
	Hiihkaivosteollisuus	1 084	1 159	1 036		0	0	0
	Edellä mainitut yhteensä	1 909	2 076	1 302		91	97	97
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	3 557	3 644	3 017		512	559	559
FIN	Tehdasteollisuus	85	33	9	UK	12	10	0
	Palvelut	14	15	12		265	262	246
	Hiihkaivosteollisuus	0	0	0		495	1 317	0
	Edellä mainitut yhteensä	98	48	21		772	1 590	246
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	509	489	451		3 665	4 101	2 810
F	Tehdasteollisuus	206	460	672	EU	2 231	2 195	1 478
	Palvelut	3 603	4 510	1 048		6 036	6 891	2 275
	Hiihkaivosteollisuus	967	999	975		7 924	8 262	6 546
	Edellä mainitut yhteensä	4 775	5 969	2 695		16 191	17 348	10 298
	Tuki yhteensä ilman maataloutta, kalastusta ja rautateitä	10 168	9 770	6 144		51 313	46 517	34 427

Taulukko 1

Lähteet:

Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja. Markkinahinnoilla laskettua alueellista BKT:tä koskevat tiedot ovat peräisin Eurostatin Newcronos-tietokannasta. Aluekehitysrahaston (tavoitteen 1 toimenpiteet) nojalla myönnettyä tukea koskevat tiedot ovat peräisin rakennerahastojen vuosikertomuksista vuosilta 1996, 1997 ja 1998.

Huomautukset:

Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon. Alueellista BKT:tä koskevat tiedot on valittu NUTS 3 -tasolla. Italiaa koskevat BKT-tiedot ovat saatavilla ainoastaan NUTS 2 -tasolla.

Tiedot:

Aluetuki		Aluekehitysrahaston tavoitteen 1 mukaisten toimenpiteiden tukiosuus		
		1996	1997	1998
A	87 art. 3 k. a alak. tuki	31	30	31
	87 art. 3 k. c alak. tuki	93	134	141
	Aluetuki yhteensä	124	163	172
B	87 art. 3 k. c alak. tuki	258	229	214
DK	87 art. 3 k. c alak. tuki	13	15	15
	87 art. 3 k. a alak. tuki	8 868	7 165	6 339
D	87 art. 3 k. c alak. tuki	742	727	768
	Aluetuki yhteensä	9 609	7 891	7 107
EL	87 art. 3 k. a alak. tuki	601	677	447
E	87 art. 3 k. a alak. tuki	90	85	88
	87 art. 3 k. c alak. tuki	197	219	239
	Aluetuki yhteensä	287	303	327
FIN	87 art. 3 k. c alak. tuki	67	63	68
F	87 art. 3 k. a alak. tuki	506	650	847
	87 art. 3 k. c alak. tuki	766	1 300	1 341
	Aluetuki yhteensä	1 272	1 950	2 188
IRL	87 art. 3 k. a alak. tuki	206	197	175
I	87 art. 3 k. a alak. tuki	6 398	6 548	3 593
	87 art. 3 k. c alak. tuki	127	128	184
	Aluetuki yhteensä	6 524	6 676	3 778
L	87 art. 3 k. c alak. tuki	31	35	32
NL	87 art. 3 k. c alak. tuki	82	77	71
P	87 art. 3 k. a alak. tuki	633	1 187	706
S	87 art. 3 k. c alak. tuki	208	185	177
UK	87 art. 3 k. a alak. tuki	210	256	253
	87 art. 3 k. c alak. tuki	725	719	595
	Aluetuki yhteensä	935	976	849
EU	87 art. 3 k. a alak. tuki	17 543	16 794	12 480
	87 art. 3 k. c alak. tuki	3 309	3 832	3 845
	Aluetuki yhteensä	20 851	20 625	16 325

BKT:tä koskevat tiedot							
	1996	1997	1998		1996	1997	1998
A				IRL			
BKT yhteensä	182363	181819	188723	BKT yhteensä	57514	70581	77052
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	50755	50832	53119	tukialueiden BKT yhteensä	57514	70581	77052
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	3907	3879	3995	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	57514	70581	77052
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	13994	14113	14878	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	32855	32840	34247	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Tukea saamattomat alueet	131608	130987	135604	Tukea saamattomat alueet	0	0	0
B				I			
BKT yhteensä	211910	215305	223569	BKT yhteensä	971065	1028273	1063828
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	137087	138923	144255	tukialueiden BKT yhteensä	950092	1006357	1040762
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	0	0	0	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	209537	223789	231255
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	1283	1301	1351	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	135804	137622	142904	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	740555	782569	809508
Tukea saamattomat alueet	74823	76382	79314	Tukea saamattomat alueet	20973	21916	23065
DK				L			
BKT yhteensä	144155	148586	155191	BKT yhteensä	14339	15409	16389
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	57681	59352	61801	tukialueiden BKT yhteensä	14339	15409	16389
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	0	0	0	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	0	0	0
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	11986	12214	12732	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	45695	47138	49069	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	14339	15409	16389
Tukea saamattomat alueet	86474	89234	93390	Tukea saamattomat alueet	0	0	0
D				NL			
BKT yhteensä	1878200	1866496	1921866	BKT yhteensä	324479	332654	351621
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	512915	505883	515934	tukialueiden BKT yhteensä	69381	70610	73148
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	214792	211985	214826	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	0	0	0
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	298123	293898	301108	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	11029	11180	11740
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	58352	59430	61408
Tukea saamattomat alueet	1365289	1360615	1405935	Tukea saamattomat alueet	255095	262046	278469
EL				P			
BKT yhteensä	97972	107009	108464	BKT yhteensä	88828	93568	99124
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	97973	107010	108465	tukialueiden BKT yhteensä	88828	93568	99125
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	97973	107010	108465	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	88828	93568	99125
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	0	0	0
Tukea saamattomat alueet	0	0	0	Tukea saamattomat alueet	0	0	0
E				S			
BKT yhteensä	480535,6	494672,1	523646,3	BKT yhteensä	206273	210815	213702
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	480536	494672	523647	tukialueiden BKT yhteensä	90578	89775	90042
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	232492	237943	250908	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	0	0	0
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	40382	41691	44761	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	20490	20977	21029
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	207662	215038	227977	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	70088	68799	69013
Tukea saamattomat alueet	0	0	0	Tukea saamattomat alueet	115695	121040	123660
FIN				UK			
BKT yhteensä	100523	108072	115257	BKT yhteensä	929049	1163365	1259035
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	100523	108072	115256	tukialueiden BKT yhteensä	447544	554555	595596
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	10294	10946	11485	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	57735	71435	76434
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	6946	7436	7766	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	21164	26639	28223
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	83284	89690	96005	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	368645	456482	490939
Tukea saamattomat alueet	0	0	0	Tukea saamattomat alueet	481506	608810	663440
F				EU			
BKT yhteensä	1224606,3	1241129,2	1293104	BKT yhteensä	6911813	7277758	7610570
josta				josta			
tukialueiden BKT yhteensä	737398	749570	783455	tukialueiden BKT yhteensä	3893143	4115169	4298046
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	18120	18306	19137	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. a alak.	991191	1049441	1092681
Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	75457	76892	80505	Ilman rajoituksia tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	500853	506341	524093
Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	643820	654372	683814	Osittain tuetut alueet, 87 art. 3 k. c alak.	2401099	2559387	2681273
Tukea saamattomat alueet	487208	491560	509649	Tukea saamattomat alueet	3018670	3162590	3312524

Kuvio 5

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja.

Huomautukset: Kaikki luvut ovat miljoonina euroina vuoden 1998 kiinteään arvoon.

Tiedot:

Tietyille palvelualoille myönnetty kokonaistuki			
	1997	1998	1999
A	28	28	28
B	10	10	10
DK	22	27	29
D	170	158	145
EL	390	43	7
E	47	43	46
FIN	14	15	12
F	3 603	4 510	1 048
IRL	142	157	196
I	980	1 457	280
L	0	3	3
NL	22	23	49
P	251	41	65
S	91	97	97
UK	265	262	246
EU	6 036	6 875	2 261

Kuvio 6

Lähteet: Komission valtiontukirekisteri
XXVIII kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus 1998
XXVIX kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus 1999

Huomautukset: Seuraavia menettelyasetuksessa (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1) määriteltyjä päätöstyypppejä ei ole otettu huomioon tässä taulukossa:

- välipäätökset
- päätökset menettelyn aloittamisesta
- päätökset menettelyn lopettamista ilmoituksen peruutuksen vuoksi
- aiheelliset toimenpiteet voimassa olevien tukitoimenpiteiden muuttamiseksi
- siirtäminen yhteisöjen tuomioistuimelle tai neuvostolle

Kalastusalaan koskevat valtiontukipäätökset eivät ole mukana tässä taulukossa.

Tiedot:

		Hyväksyntä ilman vasta-lauseita	Menettelyn lopettaminen:			Lopettamispäätökset, % kokonaismäärästä	Kielteiset päätökset, % kokonaismäärästä
			Myönteinen päätös	Ehdollinen päätös	Kielteinen päätös		
A	1998	33	0	1	4	13,2	10,5
	1999	25	0	0	2	7,4	7,4
	2000	31	2	0	0	6,1	0,0
	Keskiarvo	30	1	0	2	9,2	6,1
B	1998	29	0	0	1	3,3	3,3
	1999	47	1	0	0	2,1	0,0
	2000	23	0	0	5	17,9	17,9
	Keskiarvo	33	0	0	2	6,6	5,7
DK	1998	16	2	0	0	11,1	0,0
	1999	14	1	0	0	6,7	0,0
	2000	11	0	0	0	0,0	0,0
	Keskiarvo	14	1	0	0	6,8	0,0
D	1998	120	8	1	16	17,2	11,0
	1999	94	15	1	14	24,2	11,3
	2000	95	9	1	12	18,8	10,3
	Keskiarvo	103	11	1	14	19,9	10,9
H	1998	18	1	0	2	14,3	9,5
	1999	11	3	0	3	35,3	17,6
	2000	9	0	0	1	10,0	10,0
	Keskiarvo	13	1	0	2	20,8	12,5
E	1998	73	1	0	6	8,8	7,5
	1999	92	3	0	5	8,0	5,0
	2000	104	3	1	8	10,3	6,9
	Keskiarvo	90	2	0	6	9,1	6,4
FIN	1998	11	0	0	0	0,0	0,0
	1999	11	1	0	0	8,3	0,0
	2000	22	2	0	0	8,3	0,0
	Keskiarvo	15	1	0	0	6,4	0,0
F	1998	21	2	2	2	22,2	7,4
	1999	21	2	0	3	19,2	11,5
	2000	58	0	0	4	6,5	6,5
	Keskiarvo	33	1	1	3	13,0	7,8
IRL	1998	5	5	0	1	54,5	9,1
	1999	16	1	0	0	5,9	0,0
	2000	17	2	0	1	15,0	5,0
	Keskiarvo	13	3	0	1	20,8	4,2
I	1998	87	2	4	7	13,0	7,0
	1999	110	10	1	14	18,5	10,4
	2000	92	7	1	15	20,0	13,0
	Keskiarvo	96	6	2	12	17,4	10,3
L	1998	1	0	0	1	50,0	50,0
	1999	3	0	0	0	0,0	0,0
	2000	4	0	0	0	0,0	0,0
	Keskiarvo	3	0	0	0	11,1	11,1
NL	1998	56	1	0	1	3,4	1,7
	1999	39	2	1	1	9,3	2,3
	2000	48	1	1	5	12,7	9,1
	Keskiarvo	48	1	1	2	8,3	4,5
P	1998	18	1	0	0	5,3	0,0
	1999	16	0	0	1	5,9	5,9
	2000	16	1	0	1	11,1	5,6
	Keskiarvo	17	1	0	1	7,4	3,7
S	1998	16	1	0	0	5,9	0,0
	1999	10	1	0	0	9,1	0,0
	2000	13	1	0	1	13,3	6,7
	Keskiarvo	13	1	0	0	9,3	2,3
UK	1998	31	0	0	0	0,0	0,0
	1999	30	2	0	1	9,1	3,0
	2000	28	0	0	0	0,0	0,0
	Keskiarvo	30	1	0	0	3,3	1,1
EU	1998	535	24	8	41	12,0	6,7
	1999	539	42	3	44	14,2	7,0
	2000	571	28	4	53	13,0	8,1
	Keskiarvo	548	31	5	46	13,1	7,3

Taulukko 2, kuvio 7, taulukko 3 ja päätöksentekomenettely

Lähteet: Kilpailun pääosasto.

Huomautukset: Ilmoitettu tuki: mukaan otettiin otos, joka käsitti 96 viimeaikaista päätöstä olla vastustamatta ilmoitettua tukea muilla aloilla kuin maatalous, kalastus ja liikenne.

Ilmoittamaton tuki: kaikki kesäkuun 2000 ja kesäkuun 2001 välisenä aikana EYVL:ssä julkaistut päätökset muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta muilla aloilla kuin maatalous, kalastus ja liikenne otettiin mukaan analyysiin.

Kuvio 8

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja. T&K-menoja koskevat tiedot ovat peräisin Eurostatin tietokannasta.

Huomautukset Neljäs sektori (yksityinen voittoa tavoittelematon toiminta) on yleensä merkitykseltään vähäpätöinen paitsi Portugalissa, jossa kyseisen sektorin osuus vuonna 1999 oli yli 10 prosenttia. Kyseistä sektoria ei ole laskettu mukaan tässä erittelyssä. Keskiarvot on laskettu saatavilla olevien tietojen perusteella. Institutionaalisen sektorin T&K-menojen erittelyä ei ole saatavilla Itävallan eikä Luxemburgin osalta.

Tiedot:

T&K-menot, % BKT:stä							
	1997	1998	1999		1997	1998	1999
B				IRL			
T&K-menot yhteensä	1,88	1,90	1,98	T&K-menot yhteensä	1,39	n.a.	n.a.
- Yritykset	1,34	1,35	1,42	- Yritykset	1,01	n.a.	n.a.
- Valtio	0,06	0,07	0,07	- Valtio	0,10	0,09	0,07
- Korkeakoulut	0,45	0,46	0,47	- Korkeakoulut	0,27	0,27	n.a.
DK				I			
T&K-menot yhteensä	1,94	2,02	2,00	T&K-menot yhteensä	0,99	0,99	1,04
- Yritykset	1,19	1,32	1,25	- Yritykset	0,52	0,52	0,56
- Valtio	0,30	0,29	0,31	- Valtio	0,20	0,22	0,22
- Korkeakoulut	0,43	0,41	0,42	- Korkeakoulut	0,26	0,25	0,26
D				NL			
T&K-menot yhteensä	2,29	2,31	2,44	T&K-menot yhteensä	2,04	1,94	n.a.
- Yritykset	1,54	1,57	1,69	- Yritykset	1,11	1,05	n.a.
- Valtio	0,34	0,34	0,34	- Valtio	0,37	0,36	n.a.
- Korkeakoulut	0,41	0,40	0,41	- Korkeakoulut	0,56	0,53	n.a.
EL				P			
T&K-menot yhteensä	0,51	n.a.	n.a.	T&K-menot yhteensä	0,62	n.a.	0,76
- Yritykset	0,13	n.a.	n.a.	- Yritykset	0,14	n.a.	0,17
- Valtio	0,12	n.a.	0,15	- Valtio	0,15	n.a.	0,21
- Korkeakoulut	0,26	n.a.	0,34	- Korkeakoulut	0,25	n.a.	0,29
E				S			
T&K-menot yhteensä	0,82	0,90	0,89	T&K-menot yhteensä	3,68	3,75	3,80
- Yritykset	0,40	0,47	0,46	- Yritykset	2,75	2,85	2,86
- Valtio	0,14	0,15	0,15	- Valtio	0,13	0,13	0,13
- Korkeakoulut	0,27	0,27	0,27	- Korkeakoulut	0,79	0,76	0,81
FIN				UK			
T&K-menot yhteensä	2,72	2,89	3,19	T&K-menot yhteensä	1,84	1,83	1,87
- Yritykset	1,79	1,94	2,18	- Yritykset	1,20	1,21	1,27
- Valtio	0,37	0,36	0,39	- Valtio	0,25	0,24	0,20
- Korkeakoulut	0,54	0,57	0,63	- Korkeakoulut	0,36	0,36	0,38
F				EU			
T&K-menot yhteensä	2,22	2,17	2,19	T&K-menot yhteensä	1,86	1,87	1,92
- Yritykset	1,39	1,35	1,38	- Yritykset	1,19	1,19	1,25
- Valtio	0,41	0,40	0,40	- Valtio	0,28	0,28	0,27
- Korkeakoulut	0,39	0,38	0,38	- Korkeakoulut	0,39	0,38	0,39

T&K-tuki, % BKT:stä			
	1997	1998	1999
A	0,10	0,08	0,08
B	0,06	0,04	0,06
DK	0,11	0,11	0,10
D	0,06	0,07	0,06
EL	0,00	0,00	0,00
E	0,05	0,04	0,04
FIN	0,14	0,14	0,14
F	0,10	0,09	0,09
IRL	0,02	0,01	0,01
I	0,03	0,02	0,03
L	0,02	0,03	0,03
NL	0,04	0,04	0,04
P	0,01	0,01	0,01
S	0,04	0,05	0,04
UK	0,01	0,01	0,01
EU	0,06	0,05	0,05

Kuvio 9

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja. Riskipääomaa (varhaisvaihe) koskevat tiedot ovat peräisin Eurostatin tietokannasta.

Tiedot:

Riskipääoma, % BKT:stä			
	1997	1998	1999
A	0,00%	0,01%	0,01%
B	0,01%	0,06%	0,09%
DK	0,00%	0,01%	0,02%
D	0,01%	0,02%	0,05%
EL	0,01%	0,00%	0,02%
E	0,00%	0,01%	0,02%
FIN	0,01%	0,05%	0,06%
F	0,01%	0,02%	0,04%
IRL	0,00%	0,03%	0,05%
I	0,01%	0,01%	0,01%
L	n.a.	n.a.	n.a.
NL	0,05%	0,05%	0,10%
P	0,01%	0,01%	0,01%
S	0,00%	0,01%	0,11%
UK	0,01%	0,01%	0,02%
EU	0,01%	0,02%	0,04%

Taulukko 4

Lähteet: Valtiontukea koskevat tiedot kilpailun pääosaston tietokannasta, joka koskee jäsenvaltioiden valtiontukimenoja. Patentteja, T&K-menoja ja työvoiman tuottavuutta koskevat tiedot Eurostatin tietokannasta.
